

Een insider over homeopathie

Door Christin Klein

Sinds elf jaar ben ik homeopathisch arts. Omdat er over homeopathische geneeskunde in onze kringen veel misverstand bestaat, wil ik u op verzoek van de redactie graag in het kort vertellen wat homeopathie is, hoe ik tot deze keus gekomen ben en hoe dit zich verhoudt tot mijn geloof. Hopelijk kan dit een bijdrage leveren aan een evenwichtige meningsvorming.

Van vooroordeel naar enthousiasme

Pas acht jaar na het voltooien van mijn artsenstudie ben ik me gaan verdiepen in de homeopathie. Aan de Vrije Universiteit, waar ik in 1974 ging studeren, werden ook toen al keuzecolleges homeopathie gegeven. Hoewel ik die colleges boeiend en onderhoudend vond, had ik het na twee keer wel gezien. Ik had zo mijn reserves, komend uit een van oorsprong gereformeerd en tot het Volle Evangelie 'bekeerd' gezin. In de gemeente hoorde ik: "Homeopathie is occult. Daar moet je je als christen niet mee bezig houden." Tijdens mijn geneeskundestudie had ik daarom niet de vrijmoedigheid om me er verder in te verdiepen. Dat kwam pas veel later. Nadat ik was afgestudeerd, heb ik eerst een paar jaar als arts in de psychiatrie gewerkt en daarna vele jaren als docent medische vakken in het onderwijs voor verpleegkundigen.

Mijn nieuwsgierigheid voor homeopathie werd opnieuw gewekt, doordat ik in de loop van de tijd bijzondere verhalen hoorde over genezingen met homeopathie. Ik besloot mijn (voor-)oordelen op te schorten en zelf op onderzoek uit te gaan. Toen de gelegenheid zich voordeed heb ik me opgegeven voor een informatiedag bij de homeopathie-opleiding voor artsen van de Stichting Homeopathische Opleidingen (SHO) in Wageningen. Wat ik daar hoorde klonk goed en smaakte naar meer, zodat ik in 1990 met de driejarige part-time basisopleiding ben begonnen. In 1993 startte ik met een artsenpraktijk voor homeopathie.

Wat is homeopathie?

Het basisprincipe van de homeopathie is het gelijksoortigheidbeginsel een stof die bepaalde verschijnselen kan opwekken, is ook in staat diezelfde verschijnselen te genezen. Deze natuurwet is al door Hippocrates beschreven in de vierde eeuw voor Christus. Het principe wordt ook in de reguliere geneeskunde soms toegepast, bijvoorbeeld bij de behandeling van allergie, de zgn. sensibilisatiekuur. Ruim tweehonderd jaar geleden heeft de Duitse arts Samuel Hahnemann het gelijksoortigheidsbeginsel herontdekt. Hij noemde het de similiawet (similia=het gelijkende). Hahnemann ontdekte nog iets anders, namelijk dat door verdunnen en schudden de werkingskracht van de geneesmiddelen toenam. Hij noemde deze procedure potentiëren (krachtiger maken). Je kunt daarmee doorgaan tot er volgens berekeningen geen moleculen van de uitgangsstof meer in zitten. En toch werkt het. Wonderbaarlijk!

Homeopathie is niet occult

Alles wat ik zag en hoorde tijdens mijn studie homeopathie heb ik kritisch onderzocht. Ik kwam tot de conclusie dat de methode duidelijk omschreven is, voor iedereen te volgen en te leren. Niets obscuurs dus, ik kwam geen occulte elementen tegen. De medicijnen worden volgens een strikt protocol in een fabriek of apotheek bereid. Dit protocol is beschreven in de Farmacopee, een handboek voor apothekers en fabrikanten om geneesmiddelen te bereiden. Het voor het potentiëringsproces noodzakelijke schudden gebeurde vroeger met de hand, tegenwoordig vaak met machines. Voor elke bereiding is er een vastgelegd aantal schudbewegingen en verdunningsstappen. Maanlicht, bezweringsformules of andere vormen van magie spelen geen enkele rol.

Ik had in de Volle-Evangelie-gemeente geleerd dat het op den duur geestelijk slechter met mensen gaat als ze in aanraking komen met occulte dingen. Ze kunnen zelfs depressief worden. Het omgekeerde zie je bij een goede homeopathische behandeling. Mensen worden op alle fronten beter, ook op den lange duur.

Wat zegt de Bijbel?

In de Bijbel lees je net zo min iets over homeopathie als over reguliere geneeskunde. Wel is de Bijbel heel duidelijk over waarzeggerij en het raadplegen van geesten van doden. Dit wordt de Israëlieten verboden (Lev. 19: 26, 31). Overbekend is het verhaal van Saul, die tegen dit gebod ingaat (1 Sam. 28).

De centrale boodschap in de Bijbel bij het zoeken naar genezing van lichaam, ziel en geest is: het dienen van God, heil verwachten van Hem, geen andere goden dienen.

Visie op de mens

In de Bijbel wordt de mens gezien als schepping Gods, als eenheid van geest, ziel en lichaam. Homeopathie sluit naadloos aan bij de bijbelse visie, het laat de mens als schepsel van God in zijn waarde. De homeopathische behandeling begint met luisteren naar de patiënt. De arts wil een totaalbeeld krijgen van de lichamelijke en psychische eigenschappen, de levensgeschiedenis en de sociale context. Niet de ziekte, maar de zieke, de mens staat centraal.

Bij de reguliere geneeskunde daarentegen staat de ziekte of de klacht centraal, er wordt meestal niet naar de totale mens gekeken. Bij het voorschrijven van geneesmiddelen wordt de mens beschouwd als een organisme met chemische reacties. Reguliere medicijnen onderdrukken symptomen, vullen tekorten aan of bestrijden schadelijke invloeden. De reguliere geneeskunde heeft veel goeds gebracht, ik ben er geen tegenstander van, integendeel, maar ik zie wel veel gevaren door ongewenste bijwerkingen. Homeopathie onderdrukt niet, schaadt niet, maar stimuleert de herstelkracht van het lichaam, voor zo ver dat mogelijk is. Het is in veel gevallen een ideale aanvulling op reguliere geneeskunde.

Het kind en het badwater

Homeopathie is een prachtige, goed omschreven, effectieve, veilige en respectvolle geneeskundige methode. Het wordt gerekend tot de alternatieve geneeswijzen, dat wil alleen maar zeggen dat de reguliere geneeskunde het nog niet heeft ingelijfd. Tegenwoordig spreken we over complementaire geneeswijzen. Homeopathie is een vak apart, maar kan wel gecombineerd kan worden met reguliere of andere complementaire behandelingen. Dat laatste zorgt voor veel verwarring en 'vervuiling'. Veel therapeuten geven, naast een andere therapie, ook homeopathische middelen. Dat maakt hen echter nog niet tot homeopathische artsen! Maar het is wel een reden waarom helaas ook veel christenen homeopathie op één hoop gooien met paranormale geneeswijzen, astrologie en spirituele geneeskunde. Voor de zekerheid wijzen ze dan alle complementaire geneeswijzen maar af. Dat is een veilige weg, die echter één groot nadeel heeft: wie homeopathie veroordeelt, onthoudt zichzelf en anderen een geneeskundige methode die heilzaam voor hem/haar zou kunnen zijn. Kortom, hij/zij gooit het kind met het badwater weg.

Individuele belevingen van christenen, die tot de conclusie komen dat homeopathie niet deugt, zijn geen maatstaf voor hoe gelovigen in het algemeen moeten handelen. Ook het verhaal van Rianne van der Smitte is, hoe authentiek en indrukwekkend ook, niet meer dan een persoonlijk ervaring. Ik noem haar naam, omdat zij in onze kringen vaak wordt geciteerd. Onder homeopathische artsen ken ik overtuigde christenen, die heel zuiver hun beroep uitoefenen. Het is de moeite waard om ook naar hen te luisteren.

De reguliere geneeskunde kan veel ziekten niet behandelen, medicijnen hebben vaak onacceptabele bijwerkingen, wat moet je dan? Homeopathie is veilig en kan in veel gevallen genezend werken, ook bij jonge kinderen en aanstaande moeders.

ABC bij de zoektocht naar een betrouwbare behandelaar

- a. Om medische redenen: ga bij voorkeur naar een homeopathisch arts. Er zijn veel klassiek homeopaten die geen arts zijn. Zij hebben geen volledige medische opleiding en kunnen geen medische diagnose stellen. Kies een arts die lid is van de Artsenvereniging voor homeopathie VHAN. (adressen www.vhan.nl). Dan weet u dat de arts een goede medische en homeopathie-opleiding heeft gevolgd, en voldoet aan strenge eisen. Vraag het na.
- b. Om occulte zaken uit te sluiten: kies een arts die naast homeopathie geen dubieuze methoden toepast. Informeer hiernaar vooraf. Artsen moeten altijd openheid van zaken geven als u daarom vraagt. Uw vraag is niet raar, u bepaalt zelf wat u wel en niet wilt.
- c. Bidt ervoor. Als het goed is zal er innerlijke vrede over zijn. Bij twijfel, doe het niet.

Veelgestelde vragen ...en antwoorden

1. Homeopathie is toch onwetenschappelijk?

Antwoord: Voor de effectiviteit van homeopathische behandelingen bestaat meer dan genoeg wetenschappelijk bewijs. De bewijzen stapelen zich op. De geïnteresseerde lezer kan hier meer over vinden op www.homeopathie.nl. De Artsenvereniging voor homeopathie VHAN streeft ernaar om de homeopathische geneeskunde steeds breder wetenschappelijk te onderbouwen. Overigens: wist u dat in de reguliere geneeskunde nog geen twintig procent van alle behandelingen bewezen is?

2. In die hoge potenties zitten vrijwel geen moleculen meer. Eén molecuul per zwembad, dat kan toch niet werken?

Antwoord: Homeopathische geneesmiddelen werken anders dan gewone medicijnen. Dat staat wel vast. Je kunt de werking niet verklaren met de huidige inzichten van de geneesmiddelenleer, die uitgaat van chemische werking van moleculen. De werking berust op een natuurkundig proces, al weten we nog niet precies wat. De moderne natuurkunde is er al lang achter dat er nog heel veel is dat wij nog niet kunnen verklaren of begrijpen. In de biofysica en bio-informatica worden steeds nieuwe ontdekkingen gedaan, alsmaar kleinere deeltjes worden ontdekt (fractals, biofotonen). De tijd zal leren hoe homeopathie precies werkt.

Overigens, de geschiedenis leert dat bijzondere ontwikkelingen in de wetenschap vaak met argwaan of spot worden ontvangen. Galileï beweerde dat de aarde om de zon draaide Hij moest van het toenmalige kerkelijk gezag zijn 'godslasterlijke' (!) mening herroepen.

3. Als er 'niets' in zit en het werkt wel, dan moet de werking toch occult zijn? (Occult betekent: geheim, verborgen).

Antwoord: deze redenering is echt te kort door de bocht. Zie 2.

Laten we het eens nuchter bekijken. Als God in de schepping heeft voorzien in de geneeskrachtige werking van stoffen uit de natuur, en dat de werking krachtiger wordt door schudden en verdunnen, wie zijn wij om dat toe te schrijven aan duistere machten? We mogen met verstand gebruik maken van wat de natuur ons biedt. Voor een genuanceerde visie uit christelijke hoek, zie het Engelstalige artikel *Has Homeopathy an Occult Element?* op de website: <http://www.apocalipsis.org/homoeopathy.htm>

4. Waarom is dat schudden nodig?

Antwoord: de bereiding van homeopathische geneesmiddelen gaat als volgt. Het oorspronkelijk product, bijvoorbeeld een plant, wordt in alcohol gedrenkt. Daarna wordt het verdund in een alcohol-water mengsel. Dit mengsel wordt systematisch met de hand of machinaal geschud en verdund, steeds opnieuw, tot de gewenste potentie bereikt is. Het schudden is essentieel. De veronderstelling is dat tijdens het schudden 'informatie' van de oorspronkelijke stof over gaat op de watermoleculen, de informatie blijft bewaard door het hele proces heen. Er zijn allerlei theorieën over hoe dat gebeurt, welke vorm die informatie heeft, maar zeker weten we het nog niet. Is het resonantie? Zijn het biofotonen, of kleine electromagnetische velden? Of nog iets anders dat wij nog niet kunnen waarnemen? De toekomst zal het leren. Boeiend, dat wel.

5. Sommige homeopaten gebruiken een pendel. Hoe moet ik dat plaatsen?

Antwoord: het komt wel eens voor dat alternatieve behandelaars een pendel gebruiken. Pendelen is echter geen onderdeel van homeopathie. Helaas is dit zo'n vertroebelende techniek, waardoor de homeopathie in diskrediet wordt gebracht, ten onrechte dus. (Zie: abc bij de zoektocht naar een betrouwbare behandelaar).

6. Hahnemann was vrijmetselaar. Dat zegt toch genoeg?

Antwoord: Hahnemann werd op voordracht van één van zijn werkgevers lid van een vrijmetselaarsloge, in zijn tijd een voorrecht voor mensen met maatschappelijk aanzien. Over zijn religieuze ideeën vind je verder weinig terug. Niets wijst er op dat hij zich bezig heeft gehouden met occultisme. Hahnemann heeft zijn leven gewijd aan zijn wetenschappelijke werk. Dat werk is gebaseerd op waarneming, onderzoek, redenering en gevolgtrekking, zoals het een wetenschapper betaamt. (Zie ook de website bij vraag 3).

De vraag kan ook met drie wedervragen worden beantwoord.

1. Onder vooraanstaande reguliere artsen vinden we ongetwijfeld een mengelmoes van christenen van allerlei denominaties, naast vrijmetselaars, rozenkruisers, aanhangers van oosterse godsdiensten en, niet te vergeten, overtuigde atheïsten. Raadplegen christenen daarom geen reguliere artsen?
2. De moderne geneeskunde is gegrond op het puur materialistische denken van René Descartes en daarmee atheïstisch van oorsprong. Kent u christenen die om die reden de reguliere geneeskunde verwerpen?
3. Artsen leggen de eed of gelofte af, die gebaseerd is op de eed van Hippocrates, de vader van de geneeskunde. Oorspronkelijk begint deze zo: "Ik zweer bij Apollo de Genezer, Asclepiu, Hygiea, Panacea, en bij alle goden en godinnen, en ik roep hen als getuigen aan, dat ik deze eed en deze verbintenis naar beste weten en vermogen zal nakomen". Hippocrates diende de Griekse goden, maar verwerpen christenen daarom zijn werk, dat grondslagen legde voor de geneeskunde, en daarmee de geneeskunde als geheel?